

2. Akademicki kodeks etyczny Politechniki Krakowskiej im. Tadeusza Kościuszki (2003), Politechnika Krakowska, Kraków.
3. Akademicki kodeks etyczny Politechniki Śląskiej (2004), Politechnika Śląska, Gliwice.
4. Akademicki kodeks wartości przyjęty na posiedzeniu Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego w dniu 25 czerwca 2003 roku (2003), Uniwersytet Jagielloński, Kraków.
5. Filipiak J. (2013), Uczelnie marnują dotacje, interviewed by S. Czubkowska, "Dziennik Gazeta Prawna", no. 212, p. A10.
6. Holdyńska E. (2014), Rodziny wciąż rządzą uczelniami, "Rzeczpospolita", no. 8, p. A8.
7. Kodeks etyczny Akademii Ekonomicznej im. Karola Adamieckiego w Katowicach (2009), Akademia Ekonomiczna im. Karola Adamieckiego, Katowice.
8. Kodeks etyki nauczyciela akademickiego (2016), Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego, Kalisz.
9. Kodeks etyki nauczyciela akademickiego Akademii Pomorskiej w Słupsku (2011), Akademia Pomorska, Słupsk.
10. Kodeks etyki nauczyciela akademickiego Uniwersytetu Gdańskiego (2007), Uniwersytet Gdański, Gdańsk.
11. Kodeks etyki nauczyciela akademickiego Wyższej Szkoły Informatyki i Ekonomii Towarzystwa Wiedzy Powszechnej w Olsztynie (2013), Wyższa Szkoła Informatyki i Ekonomii Towarzystwa Wiedzy Powszechnej, Olsztyn.
12. Kodeks etyki pracownika naukowego (2017), Komisja ds. Etyki w Nauce PAN, Warszawa.
13. Kodeks etyki pracowników Politechniki Wrocławskiej (2016), Politechnika Wroclawska, Wrocław.
14. Kodeks etyki studenta i pracownika Wyższej Szkoły Biznesu w Pile (2017), Wyższa Szkoła Biznesu, Pila.
15. Kodeks etyki Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie (2017), Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji, Lublin.
16. Michalczyk J. (2004), Zamknięte "oczy świata", "Forum Akademickie", no. 2, p. 39.
17. Nowakowski P.T. (2007), Trabajo del profesorado universitario según lo evalúan los estudiantes, "Educação", vol. 30, no. 3 (63), p. 547-56.
18. Nowakowski P.T. (2008), Etyczne aspekty przeprowadzania kolokwium i egzaminów, "Nauczyciel i Szkoła", no. 1/2 (38/39), p. 77-84.
19. Nowakowski P.T. (2009), Aspectos éticos en la verificación de los conocimientos de los estudiantes. El contexto polaco, "Yachay", vol. 26, no. 50, p. 103-12.
20. Nowakowski P.T. (2010), The academic as knowledge purveyor: deontological considerations, "International Journal of Arts & Sciences", no. 3 (8), p. 487-95.
21. Rewera M. (2011), List do redakcji, "Studia Socjologiczne", no. 4 (203), p. 209-12.
22. Szadkowski K. (2015), Uniwersytet jako dobro wspólne. Podstawy krytycznych badań nad szkolnictwem wyższym, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
23. (wap) (2008), Profesor obraził profesora. Finał konfliktu pomiędzy naukowcami UMK, "Nowości: gazeta Pomorza i Kujaw", no. 37, p. 3.
24. Wieczorek J. (2009), Mediator akademicki jako przeciwdziałanie mobbingowi w środowisku akademickim, Niezależne Forum Akademickie, Kraków.

УДК 37.091.33

Новікова К.А.

**Харківський національний медичний університет
ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ВЕБ-ТЕХНОЛОГІЙ У
НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ДИСЦИПЛІНИ
«ГІСТОЛОГІЯ, ЦИТОЛОГІЯ ТА ЕМБРІОЛОГІЯ»**

Вивчення гістології, цитології та ембріології є неймовірно важливим для студентів-медиків, адже отримані знання, разом з іншими базовими дисциплінами, стануть фундаментом клінічного мислення майбутніх лікарів. Тому необхідно постійно вдосконалювати методи навчання для досягнення максимально ефективного розуміння предмету студентами-медиками. У наш час викладачу доступні різноманітні методики інтерактивного навчання з використанням веб-

технологій, які постійно розвиваються та вдосконалюються. Мета цієї роботи - проаналізувати ефективність використання інтерактивних методів навчання з використанням веб-технологій серед студентів-медиків. В опитуванні взяли участь 42 студенти 1 курсу Харківського національного медичного університету, які вирішували інтерактивні завдання, що були розроблені з використанням онлайн-сервісу «Kahoot!». Взагалі, інтерактивні технології навчання – це перспективний метод викладання у вищій школі. Наявний набір цифрових веб-технологій дозволяє підібрати унікальний інструмент для конкретної мети. Однак, незважаючи на всю сучасність та перспективність, цифрові веб-технології навчання мають і свої недоліки, серед яких найголовнішим є вартість багатьох продуктів та наявність тільки тимчасової безкоштовної версії, що унеможливує використання цих інструментів індивідуально окремим викладачем та потребує системного підходу.

Ключові слова: інтерактивні технології навчання; викладання гістології, цитології та ембріології; викладання у медичному навчальному закладі.

Изучение гистологии, цитологии и эмбриологии является невероятно важным для студентов-медиков, ведь полученные знания, вместе с другими базовыми дисциплинами, станут фундаментом клинического мышления будущих врачей. Поэтому необходимо постоянно совершенствовать методы обучения для достижения максимально эффективного понимания предмета студентами-медиками. В наше время преподавателю доступны различные методики интерактивного обучения с использованием веб-технологий, которые постоянно развиваются и совершенствуются. Цель этой работы - проанализировать эффективность использования интерактивных методов обучения с использованием веб-технологий среди студентов-медиков. В опросе приняли участие 42 студента 1 курса Харьковского национального медицинского университета, которые решали интерактивные задания, разработанные с использованием онлайн-сервиса «Kahoot!». В целом, интерактивные технологии обучения - это перспективный метод преподавания в высшей школе. Имеющийся набор цифровых веб-технологий позволяет подобрать уникальный инструмент для конкретной цели. Однако, несмотря на всю современность и перспективность, цифровые веб-технологии обучения имеют и свои недостатки, среди которых главным является стоимость многих продуктов и наличие только временной бесплатной версии, что делает невозможным использование этих инструментов индивидуально отдельным преподавателем и требует системного подхода.

Ключевые слова: интерактивные технологии обучения; преподавание гистологии, цитологии и эмбриологии; преподавание в медицинском учебном заведении.

The study of histology, cytology and embryology is incredibly important for medical students, because the knowledge gained, together with other basic disciplines, will become the foundation of the clinical thinking of future doctors. Therefore, it is necessary to constantly improve teaching methods in order to achieve the most effective understanding of the subject by medical students. Nowadays, various methods of interactive learning using web technologies are available to the teacher, which are constantly being developed and improved. The purpose of this study was to analyze the effectiveness of using interactive teaching methods using web technologies among medical students. The survey involved 42 first-year students of the Kharkiv National Medical University, who solved interactive tasks developed using the online service

"Kahoot!". In general, interactive teaching technology is a promising method of teaching in higher education. The available set of digital web technologies allows you to choose an unique tool for a specific purpose. However, despite all the modernity and prospects, digital web-based learning technologies have their drawbacks, among which the main thing is the cost of many products and the availability of only a temporary free version, which makes it impossible to use these tools as an individual teacher and requires a systematic approach.

Key words: *interactive learning technologies; teaching histology, cytology and embryology; teaching in a medical school.*

Вступ. У наш час цифрові технології стали невід'ємною частиною нашого життя. Тож наразі ми не можемо ігнорувати постійні зміни, які викликані діджиталізацією. Переважна більшість студентів, які зараз навчаються в університетах, це представники нового покоління, яких прийнято називати «міленіали» [7, с.40]. Дослідники звертають увагу на деякі особливості мислення «міленіалів», а саме: схильність до багатозадачності, звичка отримувати інформацію невеликими за обсягом повідомленнями, розсіяність уваги тощо [2, с.156]. Зважаючи на це, технології навчання мають бути пристосовані до потреб студентів.

Ці загальні тенденції також мають бути відображені у змінах медичної освіти. Адже крім набуття професійних знань та навичок, майбутні лікарі повинні бути підготовлені до роботи у цифровому просторі зі застосуванням останніх медичних технологій [6, с.701].

Нашою метою стало проаналізувати ефективність використання інтерактивних методів навчання з використанням веб-технологій серед студентів-медиків. Ми не протиставляємо ці методики традиційному навчанню, а аналізуємо їхню ефективність в якості додаткового способу запам'ятовування та обробки інформації.

Дослідження щодо використання мобільних пристроїв (телефонів, планшетів тощо) в навчанні проводились неодноразово та для різних навчальних дисциплін: вивчення іноземних мов, математики, дизайну тощо [7, с.41]. В усіх перелічених дослідженнях серед переваг інтерактивних методів навчання з використанням мобільних технологій зазначалися: висока доступність, ефективне використання часу, портативність та підвищення запам'ятовування нової інформації серед студентів. Крім того, веб-технології інтерактивного навчання збільшують доступність до інформації та є потужною платформою для опанування нових знань [13, с.364].

Однією з особливостей навчання у медичному виші є надзвичайно великий обсяг інформації, яким має оволодіти студент. Особливо це стосується базових дисциплін, як наприклад гістологія, цитологія та ембріологія. Адже базові дисципліни мають стати надійним фундаментом для клінічного мислення майбутніх лікарів. Використання мобільних та веб-технологій навчання вже широко використовується при вивченні медичних дисциплін у таких відомих вишах, як Єльський та Стенфордський університети [13, с.364]. Нові цифрові методики навчання активно впроваджуються в навчальний план медичних факультетів вищезгаданих університетів, щоб їхні студенти стали конкурентоспроможними лікарями цифрової епохи.

Веб-технології інтерактивного навчання можуть бути впроваджені в освіту різними способами, одним з яких може бути інтеграція в традиційну систему

освіти. В такому разі основною метою такого впровадження стане покращення показників навчання та загальна вмотивованість студентів. На базі університету Акібадем, Туреччина, викладачі використовують додаток «Kahoot!», як один із інструментів для вивчення анатомії[14, с.220]. Дослідники акцентують увагу на таких перевагах цієї платформи, як автономність, доступність в незалежності від місцезнаходження студента та ігрова складова, яка додатково мотивує студентів[14, с.221].

Взагалі мобільність таких технологій навчання визначається дослідниками як одна з основних їхніх переваг [16, с.365]. Крім того, зазначається, ігрові веб-технології створюють додаткову конкуренцію між студентами, що також стимулює до вивчення предмету [9, с.24].

Варто сказати, що теорія навчання за допомогою ігрових технологій засновується на ідеї, що для ефективного навчання, студенти мають негайно отримувати заохочення за правильні відповіді, що має спонукати їх на подальше навчання.[1, с.718]. Ігри надають студентам негайний зворотній зв'язок, показуючи їхні прогалини в знаннях. Крім того, легкі ігрові завдання та негайне позитивне підкріплення результатів можуть допомогти розвинути професійну впевненість, яка знадобиться у виконанні справжніх завдань в реальному житті [16, с.370].

Матеріали та методи. В дослідженні взяли участь 42 студенти 1 курсу Харківського національного медичного університету. Протягом місяця після кожного практичного заняття студенти проходили тест з 10 питань за темою заняття, створених на базі веб-додатку «Kahoot!».

В кінці місяця біло проведено анонімне анкетування, в якому студентам пропонувалося оцінити правильність 4 тверджень («Так» або «Ні») щодо впливу веб-технологій на навчання та дати розгорнуту відповідь на питання щодо недоліків такого методу навчання.

Результати та обговорення. Серед усіх студентів 95,2% (40 студентів) вважають, що використання «Kahoot!» позитивно впливає на запам'ятовування нової інформації; 4,8% студентів (2 студента) не погоджувалися з цим твердженням.

Щодо мотивації вивчати гістологію, цитологію та ембріологію: 71,4% (30 студентів) відповіли, що використання «Kahoot!» мотивує вивчати вищезазначену дисципліну; 28,6% (12 студентів) не погоджувалися з цим твердженням.

На питання «Чи вважаєте Ви доцільним подальше використання «Kahoot!» у вивченні предмету «Гістологія, цитологія та ембріологія?» всі студенти відповіли позитивно.

Також одностайною була думка студентів щодо використання «Kahoot!» при вивченні інших дисциплін: всі студенти відмітили перспективність веб-технології не тільки для предмету «Гістологія, цитологія та ембріологія», а й для інших навчальних предметів. Щодо недоліків студенти відмічали наявність тільки тимчасової безкоштовної версії, що унеможливує використання усієї повноти функцій цього веб-інструменту. Впровадження нових технічних концепцій у медичну освіту – це безумовно першочергова позиція на шляху покращення освітнього процесу. Однак це не означає, що слід виключати класичні методи. Веб-технології – це чудове доповнення до академічного викладання та невід'ємна частина сучасного цифрового життя.

Однак великою проблемою є відсутність веб-продуктів, які б забезпечили усі потреби медичної освіти загалом. Тому ще рано говорити про повну інтеграцію

веб-технологій у навчання. Крім того, існує проблема поверхневого засвоєння матеріалу та підвищення тривожності студентів через підвищену конкуренцію. Також немає кваліфікаційних кадрів, які б могли забезпечити технічну сторону навчального процесу за допомогою веб-технологій. Та незважаючи на всі вищезазначені проблеми, ми, як викладачі медичного університету, повинні ініціювати впровадження інтерактивних методів навчання за допомогою веб-технологій та створювати умови для системного розгляду проблем такого впровадження при активній участі фахівців різних галузей та адміністрації вищого навчального закладу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Aktekin, N. C.; Çelebi, H. Let's Kahoot! Anatomy. Int. J. Morphol., 36(2):716-721, 2018.
2. Anyanwu, E. G. Anatomy adventure: a board game for enhancing understanding of anatomy. Anat. Sci. Educ., 7(2):153-160, 2014.
3. Boruff, J. T. & Storie, D. Mobile devices in medicine: a survey of how medical students, residents, and faculty use smartphones and other mobile devices to find information. J. Med. Libr. Assoc., 102(1):22-30, 2014.
4. Chen, Y. F. & Peng, S. S. University students' Internet use and its relationships with academic performance, interpersonal relationships, psychosocial adjustment, and self-evaluation. Cyberpsychol. Behav., 11(4):467-9, 2008.
5. Chinnappan, M. Role of Mobile Digital Technology in Fostering the Construction of Pedagogical and Content Knowledge of Mathematics. In: Herrington, J.; Herrington, A.; Mantei, J.; Olney, I. & Ferry, B. (Eds.). New Technologies, New Pedagogies: Mobile Learning in Higher Education. Wollongong, University of Wollongong, Faculty of Education Papers, 2009. pp.75-86.
6. Chu, L. F.; Erlendson, M. J.; Sun, J. S.; Alva, H. L. & Clemenson, A. M. Mobile computing in medical education: opportunities and challenges. Curr. Opin. Anaesthesiol., 25(6):699-718, 2012.
7. Dyer, R. Games in Higher Education. In: de Freitas, S.; Ott, M.; Popescu, M. M. & Stanescu, I. (Eds.). New Pedagogical Approaches in Game Enhanced Learning: Curriculum Integration. Hershey (PA), IGI Global, 2013. pp.38- 59.
8. El-Hussein, M. O. M. & Cronje, J. C. Defining mobile learning in the higher education landscape. Educ. Technol. Soc., 13(3):12-21, 2010.
9. Rost, M. & Holmquist, L. E. Tools for Students Doing Mobile Fieldwork. In: Proceedings of Fifth IEEE International Conference on Wireless, Mobile, and Ubiquitous Technology in Education (WMUTE); Beijing, China; 2008 March 23-26. Washington D. C., IEEE Computer Society, 2008.
10. Saran, M.; Seferoglu, G. & Cagiltay, K. Mobile assisted language learning: English pronunciation at learners' fingertips. Eurasian J. Educ. Res., 34:97- 114, 2009.
11. Tapscott, D. Grown Up Digital: How the Net Generation is Changing your World. New York, McGraw-Hill, 2009.
12. Wallace, S.; Clark, M. & White, J. 'It's on my iPhone': attitudes to the use of mobile computing devices in medical education, a mixed-methods study. B. M. J. Open, 2(4):e001099, 2012.
13. Walsh, K. Mobile Learning in Medical Education: Review. Ethiop. J. Health Sci., 25(4):363-366, 2015.
14. Wang, A. I. The wear out effect of a game-based student response system. Computers Educ., 82:217-227, 2015.
15. Whitton, N. The place of game-based learning in an age of austerity. J. eLearning, 10(2):249-256, 2012.
16. Yang, Y. T. C. Building virtual cities, inspiring intelligent citizens: Digital games for developing students' problem solving and learning motivation. Computers Educ., 59(2):365-377, 2012.

УДК 811.111'276.2

Новікова Т.А.

Харківський національний медичний університет
ДЕЯКІ ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ АСПЕКТИ СЛЕНГУ
АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

У статті розглядається сленг як лінгво-культурне явище, характерне для сучасної англійської мови. Розкривається етимологія поняття “сленг” та надається класифікація сленгів за способом їх словотвору. Розглядається